

Dosarul nr.3ra-722/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: A.Paniș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, E.Palanciuc, I.Muruianu)

Î N C H E I E R E

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Ghișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Radu Ciupercă împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 07 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 02 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a ț ă :

La data de 18 august 2020, Radu Ciupercă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne începând cu 22 septembrie 1995 și până la 12 iulie 2013.

Reclamantul a invocat că a mai activat în perioada 26 februarie 2016 până la 04 mai 2020, iar în perioada 04 martie 2019 și până la 07 februarie 2020 a activat în cadrul secției de escortă și pază deținuți al Inspectoratului de Poliție Ungheni.

Reclamantul a relatat că potrivit certificatului eliberat de Inspectoratul de Poliție Ungheni cu nr.34/54-6122 din 04 mai 2020, la data concedierii 03 mai 2020, vechimea în serviciu constituia 25 de ani și 2 luni.

Reclamantul a susținut că în conformitate cu ar.13 din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au militarii, care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și

funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, care la 01 iulie 2020 au o vechime în serviciu de 25 de ani.

De asemenea, reclamantul a comunicat că în conformitate cu prevederile art.48 din aceeași Lege, pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Reclamantul a enunțat și prevederile art.49 din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, care stipulează că militarii în termen, militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ofițerii de protecție și colaboratorii organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și membrii familiilor acestora depun cerere de stabilire a pensiei la organul de asigurări sociale. Acordarea dreptului la pensie sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie, emisă de organul de asigurări sociale în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii cu toate actele necesare. Organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor, ce confirmă vechimea în serviciu și solda (câștigul), eliberate de organele abilitate.

În afară de aceasta, reclamantul a menționat că, s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ungheni cu actele de pensionare în vederea stabilirii și calculării pensiei, iar, prin decizia nr.25/2020/23476 din 28 mai 2020 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni cererea i-a fost respinsă.

Reclamantul a invocat că ulterior s-a adresat cu cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale și pe data de 29 iulie 2020 a primit răspunsul, prin care cererea a fost respinsă.

Reclamantul a considerat că decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale sunt neîntemeiate, nefondate și pasibile de anulat.

Reclamantul a relatat că Curtea Constituțională a Republicii Moldova în Hotărârea nr.19 din 19 iulie 2016 a apreciat că pensiile pentru limita de vârstă se acordă pentru munca și serviciile prestate, prin îndeplinirea unor obligațiuni social importante. Prin natura lor social-juridică primară, pensiile sunt sursa principală și permanentă de subzistență a pensionarilor și că, potrivit art.10 alin.(3) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat, dreptul la pensie este imprescriptibil.

Reclamantul Radu Ciupercă a solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni nr.25/2020/23476 din 28 mai 2020 precum și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-1371/20 din 29 iulie 2020, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i stabilească și să-i efectueze calculul cuantumului pensiei, cu achitarea pensiei neachitate, începând cu 03 mai 2020 luându-se în considerare certificatul eliberat de către Inspectoratul de Poliție Ungheni cu nr.34/54-6122 din 04 mai 2020.

Prin hotărârea din 02 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă acțiunea în contencios administrativ inițiată de Radu Ciupercă împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actelor administrative, obligarea emiterii actului administrativ. A fost anulată ca ilegală decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni nr.25/2020/23476 din 28 mai 2020 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.C1371/20 din 29 iulie 2020 cu privire la respingerea cererii prealabile. Casa Națională de

Asigurări Sociale a fost obligată să stabilească și să efectueze calcularea cuantumului pensiei lui Radu Ciupercă, cod numeric personal xxxxx, cu achitarea pensiei începând cu 03 mai 2020, reieșind din certificatul nr.34/54-6122, eliberat de Inspectoratul de Poliție Ungheni din 04 mai 2020. Au fost încasate din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Radu Ciupercă cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 2500 lei.

La data de 07 decembrie 2020, prin intermediul oficiului postal, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 02 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate de Radu Ciupercă (f.d.55-56).

Iar, la data de 12 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului postal, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea apelului (f.d.73-78).

Hotărârea motivată din 02 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 15 ianuarie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate (f.d.72).

Astfel, instanța de apel just a considerat ca fiind depus în termen apelul Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Prin decizia din 07 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 02 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.103-124).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a menționat că conform punctului 8 lit.d) și lit.e) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor, care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, se acordă următoarele înlesniri: două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu: în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran; o lună și jumătate vechime în muncă pentru o lună de serviciu: în celelalte instituții penitenciare, în Administrația Națională a Penitenciarelor, precum și în subdiviziunile acestuia care își desfășoară activitatea în locurile de privațiune de libertate.

Instanța de apel a reținut că Radu Ciupercă a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne în perioada 22 septembrie 1995 - 12 iulie 2013, ulterior a activat în perioada 26 februarie 2016 – 04 martie 2019 în cadrul Serviciului escortă al secției management operațional al Inspectoratului de Poliție Ungheni al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, iar în perioada 04 martie 2019 – 07 februarie 2020 a activat în cadrul Serviciului detenție și escortă al Inspectoratului de Poliție Ungheni al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne. Prin ordinul Inspectoratului General de Poliție nr. 189 ef din 28 aprilie 2020, au fost încetate raporturile de serviciu cu Radu Ciupercă.

Instanța de apel a notat că prin cererea din 13 mai 2020, adresată Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni, Radu Ciupercă a solicitat recalcularea pensiei, iar prin decizia

nr.25/2020/234476 din 28 mai 2020 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni cererea a fost respinsă.

De asemenea, instanța de apel a relevat că nefiind de acord cu decizia emisă, Radu Ciupercă s-a adresat cu o cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni nr. 25/2020/23476 din 28 mai 2020, precum și stabilirea pensiei pentru vechime în muncă.

Astfel, instanța de apel a constatat că prin decizia nr. C-1371/20 din 29 iulie 2020 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, cererea prealabilă depusă de Radu Ciupercă a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Instanța de apel a relatat că, urmare a dezacordului reclamantului Radu Ciupercă cu actele administrative emise, acesta s-a adresat în instanța de contencios administrativ, solicitând anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni nr. 25/2020/23476 din 28 mai 2020 și deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-1371/20 din 29 iulie 2020, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i stabilească și să-i efectueze calculul cuantumului pensiei lui Radu Ciupercă, cu achitarea pensiei neachitate, începând cu 03 mai 2020 luându-se în considerare certificatul eliberat de către Inspectoratul de Poliție Ungheni cu nr. 34/54-6122 din 04 mai 2020.

Instanța de apel a remarcat că atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, cu certitudine s-a constatat faptul că, urmare a recalculării vechimii în muncă cu avantaje a reclamantului, prin certificatul nr. 34/54-6122 din 04 mai 2020, la data de 03 mai 2020 vechimea în muncă a reclamantului Radu Ciupercă a constituit 25 de ani și 2 luni, fiindu-i calculată vechimea în muncă, în temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militar din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, cu înlesniri (1:2) pentru perioada de 28 mai 2018 – 04 martie 2019, când a activat în cadrul Serviciului escortă al secției management operațional al Inspectoratului de Poliție Ungheni al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne și pentru perioada de 04 martie 2019 – 07 februarie 2020, când a activat în cadrul Serviciului detenție escortă al Inspectoratului General de Poliție Ungheni al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne.

În acest sens, instanța de apel a notat că având în vedere refuzul expus în decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni, la normele legale ce guvernează speța, instanța de fond a ajuns la o concluzie justă privind netemeinicia refuzului, or, acestuia i-a fost calculată greșit vechimea în muncă, fiindu-i calculată o lună vechime în muncă egală cu o lună de serviciu, dar conform prevederilor legale enunțate mai sus, vechimea în muncă pentru acest gen de funcții se calculează 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, fapt stipulat în art. 33 alin. (2) din Legea nr. 1036 din 17.12.1996.

Instanța de apel a reținut că din esența normelor de drept rezultă, că pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții și anume: instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 a Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

Instanța de apel a menționat că colaboratorii, care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală

(izolatoare de detenție provizorie) sunt persoanele, care cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

În același timp, instanța de apel a subliniat că potrivit pct. 1 din ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, se acordă înlesniri două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu militarilor, care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri din cadrul subdiviziunilor autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, pe perioada activității în cadrul subdiviziunilor de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatorul de urmărire penală și acestea urmează a fi luate în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu prevederile Legii nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

Astfel, instanța de apel a invocat că în preambulul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 este precizat că, acesta a fost emis întru respectarea prevederilor pct.7 lit.g) și pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, având la bază și avizul consultativ al Curții Supreme de Justiție din 29 septembrie 2014.

Instanța de apel a conchis că prima instanță examinând cauza, a ajuns la o concluzie justă și întemeiată privind faptul că refuzul emis de Casa Națională de Asigurări Sociale este neîntemeiat, deoarece Inspectoratul de Poliție Ungheni al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne corect a efectuat calcularea vechimii în muncă cu avantaje a reclamantului Radu Ciupercă.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neavenit și lipsit de relevanță argumentul apelantei Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că, certificatul nr. 34/54-6122 din 04 mai 2020, emis de Inspectoratul de Poliție Ungheni, nu ar avea valoare juridică și că ar fi nul în partea în care vechimea în muncă a reclamantului a fost calculată cu înlesniri, care nu poate fi reținut, or, nu a fost prezentată nici o hotărâre judecătorească, prin care certificatul menționat ar fi fost anulat de instanța de judecată.

În partea ce ține de argumentul apelantei Casei Naționale de Asigurări Sociale, precum că prevederile Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare nu sunt aplicabile prezentei cauze, deoarece funcțiile deținute de intimat nu au temei de a fi asimilate sau echivalate cu activitatea în instituțiile penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală, casele de arest și insitutțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici,

precum și la lucrări subterane, instanța de apel a menționat, că în virtutea legislației în vigoare, sistemul penitenciar este subordonat Ministerului Justiției, iar instituțiile penitenciare sunt subordonate entității din cadrul respectivei autorități publice centrale de specialitate, nu anihilează dreptul de a beneficia de avantajele prescise în Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare persoanelor care deși fac parte din instituții distincte, realmente își îndeplinesc serviciul în cadrul instituțiilor penitenciare și execută atribuții specifice în acest sens or, o altă abordare este susceptibilă să discrimineze angajații organelor afacerilor interne, în raport cu angajații sistemului penitenciar.

Cu referire la argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că, ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis, instanța de apel a reținut că prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, s-au acordat înlesniri două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu militarilor, care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri din cadrul subdiviziunilor, autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, funcționarilor publici cu statut special și din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, pe perioada activității în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie), care urmează a fi luate în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu prevederile Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

În acest sens, instanța de apel a precizat că eliberarea confirmărilor privind înlesnirile prevăzute la pct. 1 al prezentului ordin, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pentru funcționarii publici cu statut special și militarii, care și-au îndeplinit serviciul în cererea acestora, de către autoritățile administrative și instituțiile din subordine, prin intermediul subdiviziunilor de resurse umane, conform competenței, care va fi determinată de ultimul loc de muncă al solicitantului, or, în cazul lichidării subdiviziunilor în care solicitantii au activat anterior, confirmările vor fi eliberate de către subdiviziunile, autoritățile administrative sau instituțiile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care au devenit succesori de drepturi și obligații sau au preluat competențele subdiviziunilor de poliție reorganizate sau lichidate.

Instanța de apel a notat că ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 este un act administrativ valabil, produce efecte juridice de rigoare, care urmează a fi aplicate corespunzător. Simplul dezacord al Casei Naționale de Asigurări Sociale cu ordinul menționat, atât timp cât acesta nu a fost anulat, nu reprezintă un temei pentru nerecunoașterea efectelor acestuia.

În opinia instanței de apel, judecătorul fondului temeinic a relatat că, potrivit articolului 47 alin. (2) din Constituție, se garantează cetățenilor dreptul la asigurare în caz de șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.

Astfel, instanța de apel a dedus că dreptul la pensie se referă la drepturi incluse în categoria drepturilor sociale, iar caracteristica conceptuală a drepturilor sociale constă în

faptul că ele nu au un caracter necondiționat și că pot fi solicitate numai în limitele prevăzute de lege, care acordă legiuitorului autoritatea de a stabili condiții specifice pentru exercitarea drepturilor sociale. În același timp, implementarea prevederilor legale nu poate fi în conflict cu principiile constituționale, astfel încât normele legale relevante nu pot nega și nici stinge drepturile sociale garantate constituțional.

Instanța de apel a reiterat că astfel, la punerea în aplicare a dispozițiilor constituționale ce garantează drepturile sociale, legiuitorul trebuie să respecte articolul 54 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, care prevede că la angajarea dispozițiilor referitoare la restrângerea drepturilor și a libertăților fundamentale, existența și substanța acestor drepturi și libertăți trebuie să fie păstrată, concluzie ce a fost reiterată în Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 5 din 10 aprilie 2012, § 25.

Astfel, instanța de apel a menționat că practica judiciară uniformă, care a fost conturată pe cauze similare cu cea dedusă judecății, este aptă să confere reclamantului certitudine juridică și securitate în raporturile juridice sub auspiciile art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, precum și siguranța că în situații asemănătoare atitudinea și tratamentul autorităților publice să fie identică, conduita contrară ar constitui o discriminare inadmisibilă.

Cu titlu de principiu, instanța de apel a afirmat că, jurisprudența trebuie să fie unitară și constantă, în special, la nivelul instanței supreme trebuie evitate deciziile contradictorii și asigurată coerența jurisprudenței (cauza Beian contra României, 2007).

Prin urmare, instanța de apel a specificat că elementele pe care se bazează principiul securității juridice sunt certitudinea și predictibilitatea dreptului. Acestea sunt necesare pentru a menține încrederea legitimă a cetățenilor în activitatea instanțelor. Jurisprudența clară a instanțelor în sensul confirmării pentru alte persoane aflate într-o situație similară cu cea a reclamantei a unui drept prevăzut de legislația națională, constituie o speranță legitimă (cauza Weissman contra României, 2006).

La data de 14 aprilie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 07 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii înaintate de Radu Ciupercă (f.d.127).

Ulterior, la data de 06 mai 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea recursului (f.d.132-138).

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probele fiind apreciate eronat.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că decizia contestată o consideră neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii. Nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată și apel.

Făcând referire la pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare și art.11 alin.(1) și alin.(2) din Legea nr.300 din 21 decembrie 2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, recurenta a menționat că activitatea intimatului Radu Ciupercă în perioada 28 mai 2018-

04 martie 2019 și perioada 04 martie 2019 07 februarie 2020, care a fost calculată cu înlesniri, nu poate fi raportată la prevederile pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

De asemenea, recurenta a reiterat că nu pot fi reținute ca temei pentru calcularea cu înlesniri perioadele menționate supra, inclusiv ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”. A invocat că ordinul menționat nu poate produce efecte juridice, deoarece acesta contravine actelor normative în vigoare.

Făcând referire la art.16 alin.(1) și alin.(2) din Legea nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, recurenta a subliniat că ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne” depășește prevederile actului normativ, în temeiul căruia a fost emis.

Or, Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, nu conține prevederile prevăzute în ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”.

În continuare, recurenta a relatat, că prevederile pct. 7 lit.g) și pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare prevăd expres circumstanțele în care la calcularea vechimii în muncă se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu și anume, în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Recurenta a constatat că odată ce ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne” nu poate produce efecte juridice, respectiv și certificatul nr. 34/54-6122 din 04 mai 2020, emis de Inspectoratul de Poliție Ungheni, nu are nicio valoare juridică, fiind nul în partea în care vechimea în muncă a intimatului Radu Ciupercă a fost calculată cu înlesniri.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de

30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 07 aprilie 2021, fiind notificată recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 26 mai 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii recomandate, anexat la materialele dosarului (f.d. 129).

Astfel, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 06 mai 2021, este în termen.

La data de 16 iunie 2021, în adresa intimatului Radu Ciupercă a fost expediată copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d.141).

Prin referința depusă la data de 17 iunie 2021, Radu Ciupercă, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali, a solicitat să fie declarat inadmisibil recursul Casei Naționale de Asigurări Sociale (f.d.143-146).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme

de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan